

gaa de forskellige private Jærnbanners Historie igennem. Enkelte Privatbaner have bygget sig selv med lidt Ekspropriationstilskud af Statskassen, andre have faaet et mindre Tilskud, indtil man endelig havnede ved Loven af 8de Maj 1894 og slog det Princip fast, at Staten skulde yde Halvdelen. Nu staar man her, endnu inden disse Baner ere gennemførte, der angaa Loven af 8de Maj 1894, og begynder paa at slaa et helt nyt Princip op, nemlig at man skal gaa til $\frac{3}{4}$. Det forekommer mig, at der skal være ganske overordentlig vægtige Grunde for Rigsdagen til at gøre et saadant Skridt, og de Grunde, der ere anførte af de Herrer, der have haft Ordet, synes jeg ikke have tilstrækkelig fyldestgørende Vægt. Disse Grundes Rigtighed synes jeg ikke har været tilstrækkelig fyldig godtgjort. I alt Fald har det, der har været anført, ikke været tilstrækkeligt til at begrunde, at Sagen skulde gaa direkte herfra til det andet Ting uden Udvalgsbehandling. For saa vidt jeg har forstaaet Opfattelserne rigtig, er det nærmest Forholdet ved Bygholms og Vesløs Vejler, der er Hovedgrunden til dette Skridt, og det forekommer mig, at der er en saadan Uklarhed med Hensyn til Forbindelsen mellem Jærnbanen og Vejlerne, at det for mig langt fra kan være en tilstrækkelig Begrundelse til noget saa ekstraordinært som, at Statskassen skulde udrede $\frac{3}{4}$ af Anlægskapitalen. Det ærede Medlem for Tisted Amts 3dje Valgkreds (N. Andersen) var vel den, der udførligst begrundede det, og han anførte ikke som Grund, at Egnen var særlig fattig dernede, og det tror jeg heller ikke den er. Jeg kan opvise et Eksempel paa en privat Bane, nemlig Banen mellem Aalestrup og Viborg, der kun har faaet et Tilskud af 80,000 Kr. pr. Mil, og den er bleven gennemført. Den Egn er sikkert lige saa fattig som Egnen mellem Tisted og Fjerritslev, og der er heller ingen, der vil paastaa, at Tisted Amt ikke er lige saa rigt som Viborg Amt, det er tværtimod snarere mere velstillet. Det ser saa underligt ud, at den ene Egn skal have 80,000 Kr. pr. Mil og den anden have $\frac{3}{4}$ af alle Udgifterne dækket. Det er i alt Fald ikke retfærdigt. Det ærede Medlem for Tisted begrundede det i de geografiske Forhold. Ja, det er rigtigt, at det er en smal Tange, som muligvis vanskelig kan yde et overordentlig stort Offer til Anlæg af en Jærnbane, idet der ikke kan blive nogen stor Frekvens paa den Bane. Vi maa jo ikke undervurdere Betydningen af,

at der gaar Vand paa begge Sider, Limfjorden paa den ene Side, Vesterhavet paa den anden. Jeg maa i samme Forbindelse gøre opmærksom paa, at naar den Egn ikke kan skaffe de tilstrækkelige Penge, saa ligger det vistnok for en Del i, at den østlige Del af Egnen ønsker Forbindelse med Aalborg ad Fjerritslevbanen og bryder sig ikke om at komme i Forbindelse med Tisted, medens selvfølgelig den Egn, der ligger nærmest ved Tisted, gerne vil have Forbindelse dermed. Efter min Mening er det Tisted By, der er mest interesseret i at faa Banen, og med den geografiske Beliggenhed, som hele Tisted Amt har, kan man nok tænke sig, at Amtet, der har lige saa godt Raad som de fleste andre Amter, ikke ønsker at bringe et særlig stort Offer for en smaa Landstrækning, hvoraf det kun er en Mindredel, der interesserer sig for at faa en Bane, for saa vidt der skal ydes Penge dertil.

Det ærede Medlem for Vestervig (N. Andersen) vilde ogsaa slaa fast, at dette skulde være en helt særegen Sag, at der for denne Bane skulde være en Undtagelsesbestemmelse i Modsætning til, hvad der gjaldt for de øvrige private Baner, og han paaberaabte sig Udtalelser af sig selv og et tidligere Medlem for Tisted samt af en afdød stor Politiker, nemlig Berg. Men det er i alt Fald kun 3 Navne, og selve Rigsdagen har aldrig indtaget denne Stilling, og da Loven af 8de Maj 1894 vedtoges, er det en Kendsgerning, at Rigsdagen tværtimod jævntillede denne Egn med alle de øvrige Egne, hvor der skulde være private Baner. I øvrigt forekommer det mig underligt, at man vil motivere denne Banes Anlæg ved disse Vejlers Tørlægning eller Opretholdelse i Fremtiden, al den Stund man ikke ved -- i alt Fald ved jeg det ikke -- om der er nogen Udsigt til eller Mulighed for, at disse Vejler kunne blive tørlagte og holdte oppe. Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem for Halvrimmen (Bertelsen), er det ikke endnu klart, om de overbovedet skulle gaa over til Lodsejerne eller til et nyt Aktieselskab. Det saa endogsaa ud til, at de ikke vilde gaa over til Lodsejerne, medmindre Statskassen laante dem Penge dertil. Jeg tror derfor, at det bedste, man kan gøre, er, at adskille de to Ting, Vejlespørgsmaalet og Banespørgsmaalet. Med Hensyn til Vejlespørgsmaalet skal jeg være tilbøjelig til at strække mig saa langt som muligt for at faa en tilfredsstillende Ordning paa dette Omraade. Derimod forekommer det mig absurd at begrunde Baneanlægget ved Vejlespørgs-